

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 30 K. Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 480—
polletno	150—	polletno	240—
3 mesečno	75—	3 mesečno	120—
1	25—		40—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici.
 Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
 Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K
 Poština plačana v gotovini.

21. junija 1621 v Pragi.

II.

Dne 18. junija so začeli staviti pred praško radnico (magistrat) velik lesen oder z vislicami, kolesi in drugimi pripravami. Drugi dan je bila češkim voditeljem oznanjena razsodba. Imeli so en dan časa, da se pripravijo na smrt. V nedeljo 20. junija je cela Praga molila za nje.

V ponedeljek (21. junija) je prišel dan groze. Ob petih zjutraj je ustrelil top na gradu. Mestna vrata so se zaprla, vojaštvo je zasedlo staromestni trg pred radnico. Obsojeni so prihajali na oder skozi okna iz magistratne kapele. Bobnarji so bobnali, da bi se ne slišalo besed. Začelo se je krvavo delo. Prvi je stopil na oder Andr. Šlik, eden glavnih voditeljev, 53leten mož, krepke postave. Ko je sklonil glavo, je zasijalo sonce. Njegova kri je poškrbala križ, ki je bil postavljen na odru, da je bil priča nekriščanskemu prizoru, ki se je vršil v njegovem imenu.

Drugi je bil Vaclav Budovčev, češki brat, 74leten starec. Vskliknil je: O moji sivi lasje, glejte, kaka čast je vas čakala, da ste dosegli mučeniško krono. — Tretji je bil Kristof Haraut, znan kot pisatelj potopisov. Še v zadnji uri je naročal, naj ostanejo njegovi otroci v njegovi veri. Nato je prišel na vrsto 86letni starec Gašper Kapliž iz Sulevic. Morali so ga podpirati vsled starosti, da je prišel do rabljaj; od slabosti je sklonil glavo pregloboko, končno se je rabljaj posrečilo zadeti. Tako so šli drug za drugim. Prokop Dvorcek je rekel pred smrtjo: »Recite ti, temu cesarju, da jaz sedaj stojim pred krivičnim njegovim sodiščem, on pa bo stal pred pravičnim stolom božjim.«

Boguslav z Mihalovic in Friderik z Bele sta stopila skupno na morišče in sta se skoraj sprla, kateri pride prej na vrsto.

Henrik iz Losa je zaklical: No, dragi cesar, utrdi svoj prestol v naši krvi.

Diviš Černin je bil katolik, pa se je obrnil od jezuita, ki ga je spremljal: Rekel je: »Telo nam morejo vzeti, duha ne morejo.«

Nato je bilo obglavljenih 17 meščanov, med njimi slavni učesnjak dr. Jesensky, profesor praške univerze, Slovák po rodu, ki je bil tudi diplomat. Zato so mu naj-

prej odrezali jezik, potem je rabelj razsekal njegovo telo v štiri dele, ki so bili potem za mestnimi vratmi natakneni na štiri kole.

Dva meščana Jan Kutnar in njegov oče Simon Sušický sta bila obešena na tram, ki je molel nad odrom iz magistratnega okna. Praški meščan Natanael Vodnansky je bil obešen na drog na sredi trga. Drugi so bili mučeni drugače.

Nikolaj Diviš je bil pribit za jezik na vislice, Vaclav Božecky, Jožef Kubin in Jan Švehla so bili do smrti bičani. Glava žateškega župana Hošťalka je bila poslana v Zatec, glava Jana Šultysa pa v Kutno goro in so ju tam pribili na mestna vrata. Tudi odsekane roke nekaterih obsojencev so bile javno pribite.

Habsburgovsko jezuitska bestija se je napila krvi. Tekla je v potokih z odrta po črnih zagrinjalih...

Trikrat je pobegnilo od groze s trga praško ljudstvo, ko je gledalo te krvave prizore. Mrtva trupla so zavili v črno platno in so jih smeli sorodniki odnesti. Dvanaest glav pa so obesili na drogeve na staromestnih vratih in so tam ostale deset let (do 1631) v svarilen zgled.

Dan groze je bil končan, a samo za Prago. Sedaj je prišel na vrsto narod... Začel se je beg iz domovine. Šele tedaj je Evropa spoznala, da tu ni šlo le za češko, ampak za evropsko svobodo. Razdirljiva se je tridesetletna vojna. Češka zemlja je bila pri tem uničena. Od dveh milijonov naroda je ostalo le še 800.000. Prišla je temna doba. Narod je sklonil glavo in je služil Dunaju. Šele ko se je prebudil in zavedel, je zagledal tudi svoj preteklost in v njej »dan groze«. Zapisal je imena svojih pomorjenih voditeljev na železno ploščo in jih je vzdal v praško radnico na kraju morišča. Vedno bolj se je zavedal, kaj pomeni ta prelita kri. Prišla je svetovna vojna. Čas obračuna...

Kakor nekdanj nad Čehi, so se vrgli Habsburgi na Srbe. Tu se je končala njih krvava pot. Ko je 28. oktobra 1918 zasijal dan svobode — je hitel narod na staromestni trg pred radnico, ovenčal je imena mučeničkov in na tistih tleh, kjer se je na »dan groze« prelivala češka kri, je bil iz samih rdečih rož napis vde-

lan v zeleno polje: »1621—1918«. Svečano je pel veliki tinski zvon čez trg, ko so množice z odkritimi glavami stale na zgodovinskem mestu. Bilo je, kakor da poje veliki novi bodočnosti nad grobovi stare zgodovine.

Petdeset let po teh praških 27 obsojencih sta padli glavi dveh ju-

goslovenskih bojevnikov Zrinjskega in Frankopana (1671). Oba dogodka imata zgodovinsko zvezo, zato nas družijo ti spomini. V teh dogodkih čutimo, kako dragocena je svoboda, odkupljena s tolikimi žrtvami.

Dr. I. L.

Usodna napaka.

Češki kralj Karol IV., kateremu je nadela zgodovina priimek očima Nemčije in očeta Češke, je storil usodno napako. Da bi namreč dvignil blagostanje in moč Češke, kar je bilo odvisno od zmognih rokodelcev, ki jih pa Čehi niso imeli, je poklical v deželo v masah tuje rokodelce, posebne nemške. Tako je sicer dosegel, da je postala Češka ena prvih dežel, toda nehoti je s tem povzročil tudi veliko zlo, da je ustvaril podlago za poznejšo dobo dvojezičnosti Češke.

Danes smo mi na tem, da ponovimo isto napako. Manjka nam industrije in obrti na vseh koncih in krajih in zato ustanavljamo podjetje za podjetjem. Kakor je ta delavnost gotovo hvaljevredna, tako pa je treba tudi misliti na to, da ne storimo iste napake ko češki kralj.

Mi rabimo nova podjetja, toda edine svoje. Če je tuje podjetje izven naših državnih mej ali pa v državi je koncem koncev vseeno. Podjetje je tuje in ostane kot tako in čeprav bi tako sebe varali z raznim »nacionalizacijami«. Ugovor, da ima od podjetja država dobiček, ne drži. Ker ta dobiček je le navidezen, ker v vsakem slučaju plača narod čisti dobiček podjetja in navadno masien dobiček. Na drugi strani pa je škoda tujeja podjetja na dlani, ker vsako tuje podjetje je trdnjava proti nam in kar je najpomembnejše na našem ozemlju. Iz teh trdnjav izhajajo potem oni zli duhi, ki bi hoteli preprečiti ureditev naše države, ki mu je na poti pri uveljavljanju svojih imperijalističnih težnji.

Ne udajajte se nobenim »iluzijam«! Nemstvo je močno in kljub nemoči dela resno na zmago svojega »Drang« in dela tako smoteno in tako pametno,

kakor se nam to ni iz daleka ne sanja.

V resno nacionalno nevarnost se podajamo, če bomo še v naprej pripuščali ustanavljanje tujih podjetij. Za vzgled navajamo vsa ona mesta Jugoslavije, kjer je nemško židovstvo moglo, ker v vseh teh mestih je najbolj razvita protidržavna misel. To je nujna posledica in ne slučaj.

Pomanjkanje blaga in naša industrijska odvisnost je v resnici tako velika, da bi mogli razumeti tudi tiste, ki hočejo, da dobimo na vsak način lastna podjetja, pa čeprav je naša lastnina pri tem samo namišljena. Toda temu nasproti pa pravimo mi: Lahko je dobiti danes tuja v deželo, da dela vesle naše gospodarske zaostalosti velikanske dobičke, toda stokrat težje se ga oprostimo. Tako nam bo zalezel pod kožo, da ga niti zapazili ne bomo in kot pravi parasit se bo razplodil tako, da ga ne bomo odpravili nikdar več.

Zato je bolje, da malo potrpiamo in v času gradnje prepuščamo k zidanju le take, ki so v resnici naši. Slabo bo drugače sezidan naš dom, ker tuji zidarji bodo namenoma skvarili temelj, da bi se podrla naša hiša in da bi na mesto nje mogli potem oni postaviti svojo.

Naloga vseh strank je, da pazijo na zdravo gradnjo našega narodnega gospodarstva. Dolžnost vlade pa je tudi, da uravnava svoje delo strogo po tem principu.

Naš narod je položil tisoče žrtv za svojo svobodo, neoprostljivo je, da bi mu tuji izkoriščevalci ogrožali svobodo.

Zato skrbite, da ne ponovimo usodne napake Karla IV.!

Politične vesti.

— Ministrski svet. Ministr. svet imel 20. t. m. dopoldne sejo, na kateri se je razpravljalo o raznih aktualnih vprašanjih. Zlasti se je razpravljalo o izvedbi navedbe o beglucih, ki je bila natisnjena predčerašnjim v »Službenih Novinah« in ki je izzvala toliko razburjenje v krogih muslimanskih poslancev, ker se v tej navedbi nahaja nekaj členov, ki se, kakor trdijo muslimani, ne strinjajo z določbami sporazuma, ki sta ga v tem vprašanju sklenila vlada in muslimanski klub. Musli-

manska ministra sta predložila ministrskemu svetu zahtevo svojega kluba, naj se dotični členi takoj izpremenijo, sicer bo muslimanski klub smatral položaj za izpremenjen. Ker pa pri seji ni bil navzoč minister za agrarno reformo Uzunović, se je na seji sklenilo, naj se izvedena navedba revidira jutri, ko pride v Beograd minister Uzunović. Naredba se bo revidirala potom posebne konference, kateri bodo poleg ministra za agrarno reformo prisostvovali tudi minister za šume in rude dr.

Krizman, eden od muslimanskih ministrstrov in en član agrarnega odseka muslimanskega kluba. — Nato je ministrski svet razpravljal o trgovinskih pogajanjih z Italijo. Debatiralo se je o nekaterih italijanskih zahtevah, ki se nanašajo na promet med obema državama ter na ribolov na Jadrani. Ministrski svet pa glede teh vprašanj še ni ničesar končnoveljavnega sklenil. Nato so bile ministrskemu svetu predložene še nekatere navedbe v odobritev. Pravedni minister Gjurčić je med drugim predložil navedbo o regulaciji kopenskih in disciplinarnih odredb v novih pokrajinah. Minister za šume in rude dr. Krizman je predložil v podpis navedbo o šumskih ravnanstvih, po kateri se postavijo šumska ravnanstvena za Hrvatsko v Zagrebu, Virovitici in Sušaku, za Vojvodino v Apatinu, za Bosno v Sarajevu, Banjaluki, Tuzli in Mostaru, ki to obtem tudi direktorja za Dalmacijo. H koncu sejo so se razšli še nekatera tekoča vprašanja in nekateri odloki tehnične narave, ki so se nanašali na prejšnja vprašanja.

— Pašićev sestanek z delegati roške jugoslovenske strani. Beograd, 20. junija. Danes sta posetila ministrskega predsednika Pašića, predsednik roške jugoslovenske stranke profesor Grohovac in tajnik stranke Stejić. Na tem sestanku je ministrski predsednik Pašić obširno razpravljal o skupni eksploataciji luke Baroš tako z roške, italijanske in naše strani. Delegati so izrazili svoje zadovoljstvo z izvajanjem Pašića, ker je ta borak najboljši način za likvidacijo odnosov z Italijo.

— Povratek naših pariških delegatov. Beograd, 20. junija. V sredo so vrnejo v Beograd naši delegati iz Pariza, minister Kumanud, Janković in Pročić, ki so se udeleževali konferenca o ureditvi vprašanja o vojni odškodnini naši državi.

— Konferenca ekspertov trgovskih in obrtnih zbornic v Beogradu. Beograd, 20. junija. Danes so dospeli semkaj vsi eksperti, ki se udeležijo konferenca trgovskih in obrtnih zbornic ter paroplovnih družb, ki so vrši jutri. Na tej konferenci bo poročal ministrski predsednik Pašić obširno in detajlirano o eksploataciji luke Baroš in Reke z naše strani. Istočasno bo predložil tudi vse predloge, ki jih je stavila naša vlada glede Reke Italiji.

— Upravna ureditev države in muslimani. Takoj po seji ministrskega sveta je 20. t. m. dopoldne zboroval muslimanski klub, v katerem sta muslimanska ministra poročala o sklepu ministrskega sveta, po katerem bo posebna konferenca revidirala izvedbeno navedbo, da se v zmluski sporazuma med vlado in klubom popravi nekatere točke. Nato je klub obravnaval VIII. oddelek ustave, posebno o tistih členih VIII. oddelka, ki so tičejo notranje razdelitve države. Končnoveljavnega stališča k VIII. oddelku muslimanski klub še ni zavzel. Klub bo še jutri razpravljal o VIII. oddelku in zdi se, da

Alfonz Daudet:

25

Tartarin na planinah

Roman.

— Da, mama, odgovori nesrečni morskopar, ves trd od strahu in tipa z vsem svojim velikim telesom pod mizo.

— Kaj pa delaš, dete?

— Delam... hm... Mazilo za oči pripravljam... za gospodično Toumatoirjevo...

Mama spet zadremleje, javenčen tolkač, ki se je bil za hip ustavil, začne iznova svoje enakomerno nabijanje, podobno tiktakanju ure, ki zaziblja v sen to trudnost poletnega večera pogreznjeno hišo in trg.

Bézuquet se zdaj z dolgimi koraki izprehaja pred svojimi vrati, enkrat rožnat, enkrat zelen, kakoršen je pač stekleni vrč v oknu, mimo katerega prihaja, dviga roke in uide mu obupna beseda: »Ti nesrečni človek ti... Duša izgubljena ti!... Prokleta ljubezen!... Kako bi ga človek rešil?«

— He! zdravo Bézuquet! zakliče tu iz pelpnatostivega mraka naglo mimo hiteča senca — Kam pa, kam, Pégoulade?

— Ma v klub!... k večerni seji pej.... Treba je vendar, da se pogovorimo o Tartarinu in glede predsedništva... Na vsak način morate priti tudi vi!

— Ma seve, pridem... Takoj!... burno odgovori lekarnar ves prečinjen nenadne ve-

like misli. Naglo se vrne v hišo, in pokliče Pascalona, a ne preveč glasno.

Skoraj še otrok, pa vendar že plešast, kakor da bi mu bili zlezli vsi lasje v njegovo svetlo, skrbno počesano brado, je imel pomočnik Pascalon v prsih plamenečo dušo kakor cerkev obokano čelo, oči pa kakor kaka blazna koza in na porcelanasto napetih ličkah nežno kožo, ki je spominjala na slastno, zlatorumen skorjico beaucairske zemljice. Pri velikih planinskih svečanostih je bil on, ki je nosil društveni prapor in zato je gojilo to dete do P. D. strastno občudovanje ter tiho, brezmejno vdanost voščene sveče, ki o veliki noči izgori pred oltarskimi stopnicami.

— Pascalon! je dejal lekarnar s pridušnim glasom in tako od blizu, da mu je vtaknil konec svojih brk v uho. Pascalon — od Tartarina sem prejel pismo z naravnost obupnimi vestmi...

In ko je videl, da je oni prebledel:

— Pogum, dete! Vse se še lahko dobro izteče... Vsekakor ti zdaj izročam lekarno... Če bi kdo zahteval arzenika, mu ga ne daš!... Prav tako ne daš opiuma ali rab

se sprejel predlog samostojne kmetijske stranke, po katerem naj se število prebivalcev posameznih oblasti zviša od 900.000 na 900.000. V parlamentarnih krogih se govori, da bodo ta popravek stranke vlade gotovo sprejela, zato da se ustreže opoziciji.

— Vitiš poslanca Wilfana v laški zbornici. Dopisnik rimskega lista „Messaggero“ je imel s poslancem Wilfanom razgovor o laški zbornici. Wilfan je izjavil, da se hoče on in njegovi tovariši aktivno udeležiti vseh parlamentarnih debat. Uradniško vprašanje jih zelo zanima. Zakonski načrt s njegovimi dodatnimi poročili je prejel in ga študira. Moramo se zavedati, da Italijane s našimi upravičenimi zahtevami in razloži dvomnja, ki bi nastala. Treba pa je tudi, da izpoznamo dušo laškega naroda, ki bo nam gotovo malo tuja. Wilfan je dejal dalje, da je naredila na njega in tovariše zbornica nov vtis. Pohvalno se je izrazil o govoru zbornega predsednika in enako tudi o Giolittiju, ki ga je sprejel v teh dneh. — Naši poslanci se torej pridno in dobro uveljavljajo.

— Nov ban na Hrvaškem? »Narodna Politika« poroča, da bo ban dr. Tomljenovič težko vzdržal na svojem mestu, ker ne izvaja točno odredbe proti protidržavnim elementom na Hrvaškem. V slučaju, da bo moral zapustiti svoje mesto, bo imenovan za bana pajbrš dr. Lukinič.

— Konstituenta brez Hrvatov? »Jug« bilježi: »Hrvat« piše, da ni v ustavotvorni skupščini nobenega Hrvata več, nobenega zastopnika kako hrvaške politične skupine in da je z izstopom klerikalcev izvršena popolna oddelitev hrvaškega naroda od današnjih ustavotvorcev v Beogradu. To vemo tudi mi, da z izstopom zajedničarjev in klerikalcev ni več v skupščini nobenega onih Hrvatov, ki niso nikdar priznavali Srba za brata. Vemo pa tudi to, da je v skupščini ostalo še nad 30 Hrvatov, ki imajo o hrvaštvu in o naši domovini popolnoma drugo mišljenje, kakor pa oni, ki pravijo, da sta tudi Sachs in Frank Hrvati. Popolnoma razumljivo je, da s takimi Hrvati ne morejo iti skupno oni Hrvati, ki so ostali v skupščini.

— Italijanski poslanci! Preprečite razbojniški umor laškega mesta! Tako piše »L' Era Nuova« od 18. junija na uvodnem mestu in v debelih črkah bruha ogenj in žveplo, ker je priselena luka Baroš nam. In še večjih črkah dostavlja, da je izvedel njen članar iz popolnoma zanesljivega vira, da je repališki pogodbi priklonjena tajna klavzula, da pripade Delta in luka Baroš pod jugoslovansko suvereniteto in da predseduje Jugoslavija konsorcijski, ki bo njej ugodno sestavljen. Potem sledi vse običajne fraze laških žurnalistov in na konec v drobni črkah argumenti Italijanov, ki pa so tako jalovi, da bi mogli izostati popolnoma. Članar Paolini se namreč sklicuje na izjave D' Annunzijske vlade. Pozablja pa čisto, da je bila ta vlada nepostojna, razbojniška in da so zato tudi vse njene izjave ničeve. Toda kakor so prazni vsi laški argumenti, tako pa je gotovo, da bodo zagnali Italijani velikanski krik, ki kljub svoji smešnosti more biti za nas zelo nevaren. Zato opozarjamo merodajne faktore, da so čudeži, da nas ne oslepajo Italijani še za to, kar nam je pustila repališka pogodba.

— Izgube socialistov v boju s fašisti. Od 1. jan. do 31. marca t. l. so imeli socialisti v boju s fašisti nastopne izgube: 202 mrtvih, 1144 ranjenih. Javni organov je bilo ubitih 44, ranjenih 258. Delavskih zbornic je bilo režanih, porušeni ali opustošeni 120. Ljudskih domov, čitalnic, socialističnih krožkov, sploh socialističnih zbirališč je bilo porušeni in požganih 243. Pri teh dogodkih je bilo aretiranih 2240 komunistov, socialistov in raznih delavcev. Za tri mesece »lepi uspehi«.

— Italija se kuja. K vprašanju, zakaj Bonomi ne odpotuje v Pariz, objavlja »Epoca«: Delež Italije pri reparacijskem dolgu Nemčije je bil začetoma določen s 10%. Po odgovorih reparacijskih zahtev od Avstrije, je zahtevala Italija povznanje na 20%. Anglija je bila pripravljena ugoditi tej zahtevi, dočim se je Francija branila. Reparacijska komisija je priznala od celokupne svote samo 12 milijard.

— Zahteve južno tirolskih Nemcev. »Deutscher Verband« na južnem Tirolskem zahteva od Italijanske vlade popolno pokrajinsko avtonomijo s zakonodajnim ali vsaj pokrajinskim zborom v Bozenu. Nadalje zahteva oprostitve od vojaške službe, ustanovitve milice in nemških šol pod nadzorstvom pokrajinskega zbora. Profesorjem iz Avstrije se morajo dovoliti predavanja. Italijanska zastava naj se ne uporablja, ampak samo rdeča - bela zastava nemške Tirole.

— Afera Toggenburg. Kakor znano, je fašistovski poslanec Giunta zagrožil nemškemu poslancu Toggenburgu s zaščucami, pozneje pa mu je poslal pismo z grožnjo, da ga bo kot bivšega ministra habsburškega krvnika opljuval in oklofotal. Toggenburg je nato predlagal častno razsodišče, kar pa je fašiste tako razjezilo, da so v »Popolo d' Italia« objavili oba pisma in imenovali Toggenburga bojazljivca, ki se ne upa odgovoriti na razsodišče s sabljo ali s revolverjem. Tridentski list »Libertas« pa piše, da Toggenburg, ki je pristojen na Dunaj, sploh nima pravice sedeti v rimski zbornici. Fašisti so ponovno odklonili vsako razsodišče. Toggenburg je končno izjavil, da se ne more dvojebojati s poslancom Giunta, ker mu to prepoveduje njegova vera. Kakšen bo izid te afe, se more soditi po divjaški morali fašistov.

— Nova fašistovska akcija. Iz Rima poročajo, da so fašisti v Napoli la-

silili snižanje cen v gostilnah in trgovinah. V Firenzi so dali fašisti trgovcem ultimatum, da morajo snižati cene

na polovico, ker se bodo drugače polastili vseh trgovin in skladišč. Med trgovci je velika panika.

Telefonska in brzojavna poročila.

Izid volitev na Koroškem.

— d Celovec, 20. junija. Na podlagi uradnih podatkov je izid volitev devetih poslancev v narodni svet nastopen: socialisti 4, koroška kmetaka zveza 2, krščanski socialci dva, Velenemci en mandat. Za deželnozborsko volilno okrožje Gornja Koroška je bilo izvoljenih 8 socialistov, 4 krščanski socialci, 4 mandati pripadejo koroški volilni družbi, Velenemcem pa en mandat. Za volilno okrožje Spodnja Koroška odpadejo na krščanske socialce 5, na socijalne demokrate 11, na koroške Slovence 2, na koroško vo-

lilno družbo 5 in na velenemsko ljudsko stranko 3 mandati.

— d Celovec, 20. junija. Izid volitev v narodni svet je ta: Velenemci 16.053, krščanski socialci 25.767, socijalni demokrate 59.669, koroška volilna družba 27.677, komunisti 720, Slovenci 9134 glasov. Po začetni cenitvi ostane razmerje strank kakor prej: namreč 4 socijalni demokrate, 2 krščanska socialca, 2 člana kmetake zveze in 1 Velenemec. Po cenitvi neke stranke pripade za deželni zbor socijalnim demokratom 19 mandator, krščanskim socialcem 8, koroški volilni družbi 8, Velenemcem 5 in Slovincem 2 mandata.

Iz dežele anarhije.

— Rim, 18. junija. Ministrski predsednik Giolitti je sprejel socialistično deputacijo, ki je prišla k njemu radi neprestanih bojov med socialisti in fašisti po raznih krajih dežele. Socialisti so dolžili fašiste, da so samo oni krivi nadaljevanja meščanskega medsebojnega klanja Giolitti je prav slovesno zatrejal, da se vlada drži stališča, da treba javni mir in red vzdržati na vsak način. Nasilje se mora ustaviti za vse. Vlada se pri tem ne ozira na nikako stranko v škodo druge stranke. Izdala bo posebne naredbe

vsem prefektom, da se zagotovi javni mir in red. — Fašisti so udrli v gledališče »Argentinia«, kjer se je predstavljala neka igra francoskega avtorja Frandai. Fašisti so začeli kričati v gledališču, da se ne sme predstavljati nobena igra tega francoskega pisatelja, ker piše stvari, polne sovraštva in zaničevanja do Italijanov. — Fašisti so izzvali v Benetkah po pogrebu nekega delavca spopad s komunisti. Prišlo je do hudega in krvavega boja, v katerem je bilo mnogo oseb težko ranjenih, dve pa sta bili ubiti.

Vladna kriza v Avstriji.

— d Dunaj, 20. junija. Glavni odsek je imel danes popoldne pred predsedstvom predsednika dr. Weiskirchnerja sejo, na kateri je poslanec dr. Seipel stavil predlog, da se predsednik dunajskega poli-

cijskega ravnateljstva Ivan Scheber designira za zveznega kancelarja in da se mu poveri sestava kabineta. Ta predlog so sprejeli z večino. Prihodnja seja jutri popoldne.

Proti antimilitaristični propagandi.

— d Pariz, 20. junija. Francoska vlada je v poslanski zbornici predložila zakonski načrt novih ukrepov za pobijanje antimilitaristične propagande. Upravni odbor

splošne zveze strokovnih organizacij je izdal manifest, v katerem protestira proti dotičnemu zakonskemu načrtu in pozivlje vse organizacije, naj se izjavijo proti njemu.

Vprašanje Gornje Slezije.

— d Varšava, 20. junija. Na povabilo vstašev so gornje-slezijski veleindustrija zborovali, da bi se posvetovali o primernih sredstvih za skorajšnjo vpostavitve gospodarskega življenja. Konferenca je priporočala kar najhitrejšo ustavitve sovražnosti med Poljsko in Nemčijo.

predložil odbor dvanajstih. Voditelj gornje slezijske nemške samobrambe general Höfer je izjavil časniki, da bi pri teh pogajanjih lahko ponovno prišlo do kritične situacije.

— d Nauen, 20. junija. Konferenca državnikov v Parizu je sklenila, da bo čimprej izdala zadovoljiv odlok v vprašanju Gornje Slezije. Pogajanja med medzavezniško komisijo in nemškim odborom dvanajstih se vrše na podlagi novih predlogov o izpraznitvi, katere je

— d Pariz, 20. junija. Briand in Curzon sta sklenila, komisiji v Opolah poslati brzojavni poziv, naj stavi samo en predlog za začrtanje meje. Ako bi bilo potreba, bi ji poslali strokovnjake za pripomoč. Ako bi bil sporazum nemogoč, bi strokovnjaki v Parizu in Londonu izdelali pripravljajna poročila; potem bi ukrepal vrhovni svet končnoveljavn. Skupno postopanje Anglije, Francije in Italije v Varšavi in v Berlinu bo podpiralo najnovejše navode za Poljsko in Nemce.

Naloge demokratske Nemčije.

— d Essen, 20. junija. V svojem govoru se je državni kancelar dr. Wirth pečal z vprašanji reparacij in izvajal med dr. Kdor hoče v Evropi imeti mir in obnovo za vse, ta se mora približati misli na neproduktivne izdatke evropskega militarizma. (Klici: Jako prav!) Klic izhaja na delavstvo vseh držav: Skrbite povsod v demokratskem duhu za to, da se to, kar plačuje Nemčija, ne uporabi za nepotrebne izdatke, marveč za pravi blagoslov za delavno prebivalstvo vsega trpečega sveta! V tem zmislu mislim tudi, da bo veliko delavsko gibanje vseh dežel imelo blagoslov za vse. Dve milijardi spravimo skupaj s stvarnimi dajatvami in s neposrednimi plačili po devizah. Najhujše bo za nas dobava sredstev za 26% izvoznih oddajo Metoda, katero tukaj uporabljajo zavezniki, se izkazuje sedaj kot dvorezna. Toda, da bomo nam odkazani cilji dosegli, ako hočemo, to je zame gotovo. Mi imamo danes obveznosti za več kakor 300 milijard. Naša naloga je velikana.

— d Trajati more — ne ustrašite se! — 30 let, preden se rešimo velikega bremena. Pri tem pa je treba zadostiti trem pogojem: da se narod prehrani, oblači in da se mu preskrbi stanovanje. Toda dani morajo biti tudi zunanje politični pogoji. Povedano bodi zavezniškim in prejšnjim sovražnikom: Storitvi hočemo vse, ker služimo svobodi, ne le svobodi nemškega naroda, marveč svobodi vsega sveta. Delati hočemo in izpolniti obveznosti, toda vi nam ne smete vzeti upanja, da si z delom zopet pridobimo svoj lastni jaz. Zato gre klic v vesoljni svet: Odložite puške! Verujte novi demokratski Nemčiji! Obnova ni samo delo za en narod. Obnova je delo za ves civilizirani svet. Zaupamo na vero, da bo po delu svet zadobil zmisel za pravico. Ako Bog da, bomo korakali naprej zopet enkrat pravici naproti, zopet enkrat svobodi v demokratski Nemčiji naproti. (Dolgo trajajoče odobravanje.)

Vladna kriza na Holandskem.

— d Pariz, 20. junija. Kakor javljajo iz Amsterdama, je sklenil holandski kabinet odstopiti, ker je poslanska zbornica zavrnila predlagani brambni zakon.

K tej vesti pripominjamo, da je dnevnik »Maasbode« v Haagu poročal že 16. t. m., da je podal kabinet Ruys de Beerenbrouck kraljici svojo ostavko. Uredništvo.

Trockij nevarno zbolel.

— d Pariz, 20. junija. Po poročilih iz Moskve je Trockij nevarno zbolel. Govor-

re, da ima raka na prstih. Njegovo stanje je zelo resno.

Z vseh koncov sveta.

— d Pariz, 19. junija. Danes popoldne se je ustavil avtomobil s 5 osebami pred prodajalnicjo draguljarja na Boulevard du Saint Martin. Nato so trije izstopili, razbili izločeno okno s kladivi, se polastili dragocenosti, skočili zopet v avtomobil in se kar najhitreje odpeljali. Roparji so streljali na množico, ki jih je hotela zadržati, ter so izginili. Pozneje so našli avtomobil, ki so ga roparji isto jutro ukradli na Boulevard de Clichy, v Rue Albony. Vlečenje dragocenosti cenilo na več milijonov frankov.

— d Marzetta, 20. junija. Iz New Yorka prihajajoča paketna ladja »Providence« se je razbila v luki.

— d Beograd, 20. junija. Presbiro poročila iz Londona: »Daily Telegraph« javlja iz Carigrada: Grške in angleške oblasti so tukaj aretirale urednika grškega lista Spanudija, ker je v svojem listu objavil članek, ki hvali Srbe proti Grčiji. Spanudij je dober prijatelj Venizelosov.

— d Harna, 20. junija. V rovu »Mont Canise« se je danes popoldne pripetila velika nesreča, ki je bila povzročena po eksploziji treskavih plinov. Do 17. ure so ugotovili 22 mrtvih in veliko težko ranjenih izmed oseh, kar so jih mogli prepeljati iz jani. Eksplozija se je dogodila v petem nadstropju in je bila tako močna, da je zasedla tudi tretje in četrto nadstropje, kjer je bilo med eksplozijo zaposlenih nad 300 rudarjev, od katerih so jih mogli doslej rešiti šele 210. Rešila dela so silno oteževala valod tega, ker je dovozni rov zasut

Utiški z otvoritvene seje Italijanskega parlamenta.

»Il R. del Carlino« piše: Seja zbornice 11. t. m. s katero se je otvorila 26. zakonodajna skupščina, je stala v znamenju treh epizod, vrednih, da se omenijo: Neudeležba nekega dela fašistov pri navdušeni monarhistični manifestaciji, s katero je bil sprejet kralj ob svojem vstopu v parlament; odsotnost nemških poslancev in izbrana hladnost jugoslovenskih poslancev kakor tudi veliko presenečenje zbornice ob petju fašistovske himne, ki jo je intoniral del fašistov (ne vsi) ravno v trenutku, ko sta kralj in kraljica odhajala iz avle. Oni fašisti, ki so se sicer udeležili ceremonije ne pa tudi demonstracije kralju, so dali svojim nasprotnikom lepo priliko, da zlobno šepetajo, da so priredili ti fašisti dobro premišljeno sovražno demonstracijo proti monarhiji. Jugoslovenski poslanci Wilfan, Lavrenčič, Podgornik in Šček so bili prisotni, toda odsotni. Mrzli, nepremični, tihi, nasprotni niso nikdar aplavdirali, niso pokazali najmanjšega znaka življenja, niso se niti spogledali takrat, ko jim je kralj izrekel svoj pozdrav in omenjal živo in večno rimsko tradicijo, ki izliva različne ureditve in različne kulture v eno enoto, katero ni nikdar podjarmljenec. Odsotnost bolanskih poslancev pripisuje Malfatti iz Rovereta nekemu strahu pred morebitno sovr. demonstracijo s strani fašistov. Pravi, da pozna Toggenburga izza zasedanja dunajskega parlamenta in da misli, da Nemci ne bodo hoteli s svojo demonstrativno odsotnostjo kompromitirati svoje stvari, ampak da so bodo spretno gibal med pipisti in socialisti, da dosežejo čim večje ugodnosti za svoje pokrajine.

»Corriere d' Italia« pravi glede fašistovskega nastopa: Zbornica teh manifestacij ne sprejme z veliko prišrčnostjo in posebno simpatijo, ki bi tvorile žarišče vse fašistovske parlamentarne akcije, ako se bo nadaljevala. Upajmo, da nam te skromne opazke, ki jih beležimo kot golo kroniko, ne prinesejo kazenske ekspedicije.

Dneone vesti.

V Ljubljani, 21. junija 1921.

— **Konec veleizdajniškega procesa.** Z obtožnico c. kr. državnega pravdnika v Ljubljani od 26. septembra 1914 so bili Janko Novak, Ivan Endlicher in 30 tovarišev dijakov toženi zaradi hudodelstva veleizdajniške tendence. Deželno sodišče v Ljubljani jih je krivim spoznalo ne sicer hudodelstva veleizdaje, kakor je bilo hotelo državno pravdnstvo, pač pa omenjenih pregreškov ter jih obsodilo v zapor od 14 dni do 7 mesecev. Vsled pritožbe državnega pravdnika je vrhovno sodišče na Dunaju razsodilo glede Novaka in Endlicherja razveljavilo, videč v njihovem postopku pravo veleizdajo, nakar sta bila pri deželnem sodišču v Gradcu na order du moufii obsojena vsak na pet let težke ječe. Endlicher je v ječi umrl, Novak — sedaj že dr. Anže Novak — pa je moral odsesti nekaj let, potem pa je bil izpuščen sled splošne amnestije, ki so jo dosegli naši državni poslanci. Izmed ostalih obtožencev so nekateri kazni odesedeli, nekateri so bili amnestirani, glede štirih — gg. Evgen Lovšin, Josip Kozak, Ivan Zgajnar, Gustav Omahen — pa je proti razsodbi vložena ničnostna pritožba na c. kr. kasacijsko sodišče na Dunaju ostala nerešena. To ničnostno pritožbo je kr. stol sedmočrno v Zagrebu sedaj rešil tako, da je razsodbo razveljavilo ter deželno sodišču v Ljubljani naročilo, da o stvari vnovič razpravlja in razsodi. Državno pravdnstvo v Ljubljani pa je dne 14. maja 1921 umaknilo obtožnico proti imenovanim štirim obtožencem. S tem je namozna pravda, ki je živa slika kazni, ki smo v njih živeli pred vojno in zlasti med vojno, spravljena s sveta.

— **Grof Begouen v Ljubljani.** Danes je prišel iz Zagreba v Ljubljano g. conte Begouen, odlični francoski publicist in znanstvenik na polju antropologije in paleontologije. Imel bo na ljubljanski univerzi par znanstvenih predavanj. Priljubljeni naš gost je eden med najskrajnejšimi prijatelji našega naroda. Že pred 25. leti je potoval po naših deželah in pisal takrat privatne pisma, v katerih je izredno silno nastopal v dalekovidnostjo podaliko naše bodočnosti. Ta pisma so sedaj, ko je prorokovana bodočnost postala živa sedanost, objavljena v Begouenovi brošuri »Dans la Yougoslavie«. Ljubljana bo brez dvoma koskubela, da dobi conte Begouen udela na naših svobodnih tleh esnne in simpatične vtiske kot kakrat, ko je vtise moral iskati pod avstrijsko skorjo.

— **Proti separatizmu.** Občinski odbor v Radomlju je sprejel to resolucijo: »Občinski odbor občine Radomlje obsoja najodločnejše potret, ki se poslužuje gesla avtonomije za širjenje separatizma in plenenskega sovraštva med osvobodjenimi brati našega troimenega naroda. Ustava naše svobodne države naj izbrše spomin našega suženjstva in odpravi meje, ki jih je bil ustanovil naš sovražnik zato, da radvaja brate istega naroda. Ustava razdelitev naj se ne oziira na zgodovinske ostanke, ampak na gospodarske potrebe ter pospeši popolno ujedinjenje. Smo proti vsaki avtonomiji, ki bi bila v stanu odprati razkrojne namere in slabi moč države.« To deklaracijo radomljskega občinskega odbora pozdravljamo z zadoščenjem, ker je nam dokaz, da so še med našim ljudstvom ljudje, ki mislijo pametno in trezno ter se ne dajo zavajati od brezvestnih demagogov.

— **Tehniška srednja šola v Ljubljani.** Na višji strojni šoli tukajšnje tehniške srednje šole se vrši v dnevi 1. 2. in 3. julija prva maturi. K zreloznemu izpitu se je prijavilo 20 učencev.

— **Kmetijsko predavanje prireditelji dipl. agr. A. Jamnik v Šmarjeti v nedeljo dne 26. t. m. ob 10. uri pri Karlovski, dalje v Črnomlju pri Laknerju v četrtek dne 30. t. m. ob 3. uri popoldne, v Metliki v prostorih hranilnice dne 30. t. m. ob 6. uri popoldne, v Mariboru v nedeljo dne 3. julija ob 9. uri popoldne na vinarski šoli. Predaval bo o hranitvi rastlin ter o načinu in sredstvih, kako povzdigniti pridelovanje kmetijskih pridelkov. Kmetovalci, gospodarji, mladeniči, dekleta in gospodinjje, udeležite se v obilnem številu tega poučnega predavanja!**

— **Kr. italijanski konzulat v Zagrebu obvešča sonarodnjake,** da na temelju člena 249 št. germanske mirovne pogodbe poteče dne 16. julija t. l. rok, do katerega se imajo

avstrijski vladi predložiti zahteve za povratek imovine, ki so bile predmet razlastitve v področju bivšega avstrijskega cesarstva in ki še danes obstajajo.

— **Otvoritev brzojava in telefona na evakuiranem ozemlju Dalmacije.** Na evakuiranem ozemlju Dalmacije se je otvoril privatni brzojavni promet še pri tehle uradih: Rogoznica, Tjesno, Skradin, Sibenik, Primošten, Zirje, Zlari, Betina, Benkovac, Zlošela, Vodice, Seputine, Krapanj, Murter in Stankovac ter telefonski promet z Benkovcem in Šibenikom.

— **Za odpravo stanovanjske bede.** Dasi se je do sedaj poskušalo na vse načine z raznimi naredbami odpraviti stanovanjsko bedo v Ljubljani, vendar se je to posredilo samo v mali meri in še danes čaka nešteto družin na potrebno stanovanje. Končno je moral vsakdo in tudi vlada sama priti do spoznanja, da se resnično stanovanjski bedi zamore odpraviti samo tedaj, če se bo začelo z zidanjem hiš, kar pa je seveda mogoče samo s privatnim kapitalom, država bi pa pri tem sodelovala, da bi to zasebno akcijo po svoji moči podpirala z raznimi olajšavami. Da se spravi to zasebno akcijo v pravi tir, ustanovil se je pod predsedstvom gospoda veletržca Verovška poseben pripravljalni odbor, od katerega so se gg. A. Peeek, A. Kregar, Ivan Frelih ter dr. Kopal danes predstavili g. deželnemu predsedniku dr. Baltiču ter g. poverjeniku za socialno skrb A. Ribnikarju ter ju prosili za pojasnilo, kako stališče bo zavzela deželna vlada napram nameravani akciji in v kolikoli bi bila pripravljena stanovanjsko vprašanje z zidanjem novih hiš po privatni družbi podpirati. Namerava se ustanoviti akcijska družba, ki bi začela z zidanjem hiš za srednje stanove v najkrajšem času in jih skušala vsaj nekaj že v letošnjem letu spraviti pod streho. Imenovana gg. vladna zastopnika sta izvajanjem deputacije sledila z največjim zanimanjem in pozornostjo ter oba objubilila vsestransko akcijo pospeševati in storiti vse mogoče, v kolikor je to v rokah deželne vlade, da se dobro zamišljena stvar resnično tudi izpelje. V ta namen bo deželna vlada sklicala v najkrajšem času anketo prizadetih faktorjev, na kateri se bo določil nadaljnji delavni program. Razen navedenih gospodov so v pripravljalnem odboru še: dr. Puntar, dr. Kasal, A. Prepeluh, Pust ter Rupnik.

— **Ljubljanskim mojstrom obrtnikom in trgovcem »Sokolom«.** Od mariborske sokolske župe je podpisani odbor prejel naslednji dopis: »V našo državo spada nekaj krajev iz bivše Koroške. Ti kraji imajo precejšen kontingent mladine, katera se želi izučiti v raznih obrtnih in trgovskih strokah. Do sedaj je mladina odnotnih krajev zahajala v nemški Celovec, kjer so jo tamkajšnji nemški in nemški mojstri vzgojili za najhujše janičarje svojega lastnega rodu. V oči gled temu in da zabranimo v bodočnosti tako raznarodovanje, smo pričeli v zvezi z našimi koroškimi društvi akcijo, spraviti vso to mladino v roke slovenskim mojstrom, kjer bi se vzgajali v oni stroki, katero bi si sami izbrali, sočasno pa redno zahajali v sokolske telovadnice. To smo do sedaj skušali doseči potom javnih pozivov v dnevniki, žal brez uspeha.« Mojstre, obrtnike in trgovce »Sokole« pozivljajo podpisani odbor, da javijo čim prej pismeno ali ustmeno, ako bi hoteli sprejeti kakega vajenca v pouk in rejo. Na razpolago je sedaj 15 vajencev. Stvar je nujna pa tudi veljavna narodna zadeva, zato se nadeja odbor, da se bo odzvalo čim največ reflektantov. Zdravilo! Odbor ljubljanskega Sokola.

— **Iz Višnjegore.** Podpisani občinski odborniki in meščani, ki smo bili navzoči pri javni seji občinskega odbora Višnjegore dne 12. junija t. l. izjavljamo, da se je župan Iv. Fugec v notici, priobčeni v »Slovenec« št. 135 v dne 17. junija t. l. pod naslovom »Koliko so vredne demokratske resolucije«, nesramno zlagal. Nadaljnji odgovor bo dobil g. Fugec na priobčene laži na za to pristojnem mestu. Višnjagora, dne 18. junija 1921. Alojzij Turk s. r. Ig. Fabjan s. r. Alojzij Pajk s. r. Franc Turk st. s. r. Franc Turk ml. s. r. Iv. Ambrožič s. r. Avgust Pajk s. r. Andrej Pirnat s. r. Andrej Turk s. r.

— **Volitev župana v Krškem.** Dne 19. t. m. bila prva seja novoizvoljenega občinskega odbora v Krškem. Za župana je bil izvoljen g. Fr. Zesser, trgovec in posestnik v Krškem, pristaš SKS. Med desetimi izvoljenimi svetovalci so pa štirje pristaši JDS, ostali pa SKS. Pripomniti je treba, da je bil stari odbor čisto klerikalen, danes pa nima niti enega pristaša SLS v odboru. Čast zavredni krški občini.

— **Avto zveza Sv. Lenart - Radgona** je v zadnjem času, ne da bi bilo obilnostno obveščeno, zopet prekinjena. Baje, ker družba še ni dobila koncesije. Tako zaostaja v najbolj prometnem času solih vse

promet, po pošto v Slov. Gorice pošiljajo če se kdo zato žrtvuje. Koliko časa še bo poštna uprava trpela ta škandal?

— **Samomer Slovenke v Gradcu.** V soboto 18. t. m. je okoli 14. v Muro 19.letna natakarka Marija Periš iz Studenca pri Ljubljani.

— **Tatvina koleša.** Iz veže hiše št. 8 na trgu kralja Petra v Ljubljani je ukradel neznan tat kolo tvrde »Ee-kac«, last posestnika Ivana Breznika iz Rafolč. Kolo je vredno 2500 K.

— **Tatvina bankrene žice.** Na električni progi med Savo in Javornikom je bilo ukradenih 84 tračnih vezi iz bakrene žice v debelosti 8, 6 in 5 mm in dolgosti 60—70 cm. Škoda znaša okoli 5000 K. Pred nakupom se svariijo zlasti tovarne in kovinarji.

— **Za otroško igranje.** »Zenskega telovadnega društva v Ljubljani« se je prišlo toliko otrok, da se pri prvem vpisovanju ni moglo zaključiti vpisovanja. Zato se bo v sredo, 22. t. m. od pol 6. do 7. zvečer v igralnici »Mladike« sprejemalo nadaljnje prijave. Sprejemajo se otroci od 5. do 10. leta; vpisnina znaša 10 K, mesečnina 30 K za enega otroka, 20 K za vsakega nadaljnega otroka ene rodbine.

— **Oni starši, ki so vpisali svojo deco v »otroško igranje«.** »Zenskega telovadnega društva v Ljubljani« imajo sešatek v ponedeljek, 27. t. m. ob 6. zvečer v igralnici Mladike, da izvedo vse podrobnosti in se izjavijo, ako žele, da ostanajo otroci tudi čez kosilo na igrišču. Kuhinjo bi oskrbovala »Gospodinska šola«.

— **Vsi oni, ki so se prijavili tenisu.** »Zenskega telovadnega društva v Ljubljani«, naj se zgledajo v sredo, 22. t. m. ob 6. zvečer v igralnici »Mladike« radi razdelitve ur. — Istočasno se bodo sprejemali nadaljnji prijava. — Družabnemu oddelku se bodo posojevali tudi raketi proti odškodnini 1 dinarja na tenisu-uro.

— **Redna omnibus vožnja Bistrica-Bohinjsko jezero** odpre se 26. t. m. Omnibus vožnja po določenem voznem redu vsak dan od jutranjega vlaka k Sv. Janezu-Sv. Duha do Zlatoroga ter se vračata od tu zopet k večernemu vlaku v Bohinjsko Bistrico. Od Zlatoroga do Savice je 4 km hoda pri višinski razliki 277 m. Voznina znaša do Sv. Janeza 4 din., do Sv. Duha 5 in do Zlatoroga 7 dinarjev. Vozni red na kolodvoru in v Tourist Office.

— **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrla gdna. Milka Drmeljeva. Pokopali jo v Boštani na Sav. Bodi ji blag spomin! — V Medvodah je umrla v 66. letu starosti ga. Ana Reehberger. Pogreb je bil včeraj v Preško. P. v m l.

Sokolstvo.

— **Ljubljanski Sokol** pozivlja svoje člane, da se v čim večjem številu udeležijo pogoiba svojega dolgoletnega člana br. Valentina Mraka, ki se vrši danes 21. t. m. ob pol 5. popoldne. Zbrališče ob 1/4 na 5. pred Narodnim domom. Odbor.

Turistika in sport.

— **Reprezentanca Francoske nogometne federacije** dospe v Ljubljano v sredo okrog 14. ure s tržaškimi brzovlakom. Potuje v celem 22 oseb, med njimi predsednik mednarodne federacije in predsednik francoske federacije Jules Rimet. V moštvo je 6 internacionalcev, to je igralcev, ki so nastopali že reprezentativno za Francijo: branilec Langenove, half Bonnardel in napadalec Dewaquer, Rouchez, Nicolas, Boyer. Francoska reprezentacija nastopi v nacionalnih barvah kot običajno v reprezentančnih tekmah (modri svitri s francoskim grbom, bele hlače, rdeče nogavice). — Tekma se vrši v četrtek 23. t. m. ob pol 7. uri zvečer na prostoru Ilirije. Vstopnice se dobe v predprodaji pri Kancu in Pevalaku v Židovski ulici. Vstopnina: numerirani sedeži 40 K, II. vrsta 32 kron, stojišča 16 K, članske in dijaške vstopnice 8 K.

— **Československi sportovni XI.** dovoljuje si timo zvati vsechny, o česky sport se zajimající Čechy v Ljubljani, do ustanovitvi schůze, konané ve čtvrtek, dne 23. června o 8 1/2 hod. večer v restauraci »Narodni dom« s následujícím programem: Volba předsedy, místopředsedy, pokladníka, jednatele, (správce domu), 4 členů výboru a kapitána; volné návrhy a různé. Ustavující výbor.

— **Planinske kočje SPD.** Vse triglavske kočje se otvorijo letos že v nedeljo, to je dne 26. t. m., in ne kakor je bilo prvotno poročano, dne 28. t. m.

Občni zbor društva »Kasino«.

Snoči se je vršil v Narodnem domu občni zbor »Kasinovereina«, ki ga je sklical državni upravitelj g. Bitenc. Zborovanje je bilo napovedano ob 20. Ob 20. pa so prišli pristaši klerikalne, narodnosocialne in socialnodemokratske stranke pod vodstvom gg. Ogriha, Peska, Prepeluha in dr. Smalca v Narodni dom ter zasedli malo dvorano, kjer bi se imelo vršiti zborovanje. Ker se je naprej videlo, da bo prišlo do konfliktov, je policijsko ravateljstvo poslalo za vzdrževanje miru in reda v Narodni dom oddelke varnostne straže.

Ko je državni upravitelj vstopil v dvorano jo je našel zasedeno od nečlanov, dočim pretežna večina društvenikov ni mogla več dobiti v dvorani prostora. Ob 21. je g. Bitenc otvoril občni zbor povdarjal, da imajo pravico udeleževati se zborovanja samo društveniki t. j. tisti, ki so se pravočasno prijavili k društvu in bili sprejeti, kar je izjavila hrupna skupina s strani navzočih klerikalcev, narodnih socialcev in socialnih demokratov. K besedi se je oglasil g. Juvan, ki je protestiral proti upraviteljevemu ukrepu ter zahteval, da se prizna volilna pravica tudi tistim, ki jih je narodno-socialno-klerikalno-socialnodemokratska koalicija v ponedeljek popoldne priglasiila za društvenike. Ker je g. Bitenc to zahtevo odklonil, so koalicijski začeli hrupno protestirati ter povzročili tak šunder in hrup, da je bilo vsako zborovanje nemogoče. Upravitelj Bitenc je na to izjavil, da je z ozirom na to, da ni zagotovljena zborovalna svoboda, primoran zborovanje odgoditi, čas in kraj novega občnega zbora pa da bo pravočasno naznanil. Koalicijski so ostali sami v dvorani ter nadaljevali razpravo o Kasinu. Nastopali so razni govorniki. Glavno besedo sta imela gg. Pesek in Deržič. Pesek je povdarjal, da je treba skrbeti za to, da se Kazinsko društvo enostavno razpusti, ker pride baje v tem slučaju društveno imetje v prid občinskim revežem. Ker se je končno gospodom vendarle zasvitalo, da ne morejo z glavo skozi zid, so izvolili deputacijo, obstoječo iz gospodov dr. Lončarja, Deržiča in Peska z nalogo, da naj prične pogajanja s pristaši demokratske stranke za eventualni kompromis. Demokratski so takoj izjavili svojo pripravljenost za pogajanja ter poverili to nalogo gg. dr. Kramarju, dr. Svigliju, R. Pustoslavskemu. Delegati so se sešli v tajništvo JDS. Koalicijski zastopniki so predložili kot bazo za sporazum zahtevo, da se jim naj v odboru, ki šteje 15 članov, prizna 8 mest, demokratski delegati pa so stavili kot temelj za eventualni sporazum tale predlog: »Vsi ki so se do pričetka občnega zbora prijavili, naj se takoj sprejmejo v društvo. Njihovo moralno in nacionalno zanesljivost naj preizkusijo zastopniki obeh skupin kot svet državnega upravitelja. Čim je to delo izvršeno naj se na podlagi proporca sestavi lista novega odbora.« Koalicijski delegati so ta predlog prvotno odklonili, kasneje pa so sprejeli isti predlog, formuliran tako, da naj zastopniki obeh skupin pregledajo tudi še imenik sprejetih članov. Z izgovorom, da morajo temu dogovoru izpolniti še odobrenje svojih somišljenikov, so odšli v malo dvorano. V nekaj minutah so se zopet vrnili ter izjavili, da so njihovi somišljeniki odklonili dotični aranžma ter da vztrajajo na tem, da se jim kom

Šofer

ki je ravnokar kot vojaški avtomobilist doslužil vojaški rok, išče primerne službe. Ima 4 letno prakso, zmožen vsake opravke, izkušen ključničar. Nastop takoj. Ponudbe na županstvo Slatina — Radinci. 4277

Kuharicu dobro, koja i drugi posao u kuhinji obavlja, traži se za svratište Vila Horvat na Plešivici pri Zagrebu. Uplatiti kod gospođe Marije Dermota v Ljubljani, Hrenova ulica 24. 4278

Radnika k vrtlarju (vrtarju) za pomoč traži se za svratište Vila Horvat na Plešivici pri Zagrebu. Uplatiti kod gospođe Marije Dermota, Hrenova ulica 24 v Ljubljani. 4279

Kučnog slugu za svratište vila Horvat, Plešivica pri Zagrebu traži se. Uplatiti kod Marije Dermota, Ljubljana, Hrenova ulica 24. 4280

Kupi se majhna hiša z vrtom v Ljubljani ali bližnji okolici. Ponudbe pod „Hiša 1000/4271“ na upr. Slov. Naroda. 4271

Kontoristinija, zmožna slovenske in nemške korespondence, strojepisja in knjigovodstva, se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Cela oskrba v hiši. Cenj. ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Kontoristinija števil. 4272“. 4272

Knjigovodja,

popolnoma samostojen, zanesljiv, bilancist, večš slov. in nemšk. jezika, se sprejme pri večjem tovarniškem podjetju. Pismene ponudbe s prepisi spriceval je vpsolati na Ljubljano, poštni predal 9.

Prostovoljna javna dražba.

Proda se posestvo tik cerkve v Zalogu okr. Kamnik na Gorenjskem, obstoječe iz hiše, gospodarskih poslopij, travnikov, gozdov in njiv.

Dražba se bo vršila dne 25. junija na licu mesta.

Natančnejša pojasnila pri notarju v Kamniku ali pa pri A. Kranjc, Ljubljana Stara pot št. 15. 4248

V najglobokejši žalosti naznanjamo, da je naša dobra, nepozabna sestra, tetka in svakinja, gospodična

Milka Drmeljeva

včeraj, dne 19. t. m. nas za vedno zapustila. Truplo nepozabne pokojnice se prepelje danes iz Ljubljane v Boštanj ob Savi, kjer se položi k večnemu počitku.

Boštanj ob Savi, 20. junija 1921.

Globoko žalujoči ostali.

S tužnim srcem poročamo, da je po dolgi in mučni bolezni preminula v soboto, 18. t. m. ob 4. uri pop. naša srčno dobra soproga, mati in stara mati

Ana Rechberger

v 66. letu svoje starosti. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 3. pop. na pokopališču Preska pri Medvodah.

Medvode, 19. junija 1921.

Globoko žalujoči ostali.

Išče se za 1. juli ali takoj čista, meblirana soba z električno razsvetljavo vo proti dobri najemini. Ponudbe pod „Čisto/4195“ na upr. Slov. Naroda. 4195

Gospod išče za takoj meblirano sobo, če mogoče s hrano, zakar je pripravljen počevati rusko ali francosko. Ponudbe pod „K. M. 4273“ na upravnishvo Slov. Naroda. 4273

Stroj za cementni tlak z lepimi vzorci, kompletan, se prodaja na Glincih hšt. 37. (Tribuč). 4261

Drobilec kamenja s sejalno pripravo (Steinbrecher) se prodaja na Glincih hšt. 37. (Tribuč). 4262

Proda se:

Nettel - Deckrullo - Kamera 9 X 12 3 1/2 sek. Goetz Dogmer F 45 in vsa oprema ter moško kolo ital. tina Poizvedbe pri hišni Kozlerjevega gradu (v Ljubljani VII., Gosposvetska cesta 70. desno. 4258

Prodaja lesa.

Na tukajšnjem veleposvetstvu je na prodaj približno 8000 m³ mehkega večinoma smrekovega lesa na panju. Les se odda skupno ali v dveh partijah. Pismene ponudbe je vpsolati do 10. julija podpisnemu uradu, kateri tudi daje podrobna pojasnila. Sv. Katarina pri Trzinu, dne 20. junija 1921. Gozdarski urad barona Borna.

Naprodaj je stavbna parcela z mizarso delavnico in z inventarjem. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 4200

Nov plató voz

se ceno prodaja. Vprašati v hotelu Slon soba št. 60 od 7 — 9 predp. 4269

Kot potnik ali skladiščnik iščem mesta, starejša moč. Ceniene ponudbe pod „Agilen 34/4203“ na upravništvo Slov. Naroda. 4203

Lepo mesečno sobo

s posebnim vzhodom, po možnosti z uporabo kopalnice, išče proti dobremu plačilu mlad od enik Ljubljancan. Ponudbe pod „Stalen dom 4121“ na upravo Slov. Naroda. 4121

Prodajam

nov, lep voz na dva sedeža (izredno lepo delo), rabljen voz na dva sedeža, voz na peresih (zapravljenec). Vozovi se ogledajo pri Janez Zorman, Sp. Šiška Celovška cesta 91. 4227

Stanovanje. Mesečno sobo išče mlad stavebeni tehnik, če mogoče s kuhinjo, brez vsake sobne opreme. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 4235

Fornir.

Proda se 1500 2 čevljav prvovrstnega orehovega fornirja, cena 250 — 300 K kvadratni čevlj. Poizve se: Sv. Petri cesta št. 20. pri g. Petku, od 12 — 4 ure. 4234

Korespondent,

samostojen, dobro izurjen v nemški in slov. korespondenci, se sprejme proti dobri plači. Naslov pove upravništvo Slov. Naroda. 4094

Trgovski pomočnik

železninar, starejša moč, se sprejme za prvo mesto. Plača po dogovoru Stanovanje na razpolago. Ponudbe na upravništvo Slov. Naroda pod „št. 2100 4164“. 4264

Gospodična išče službe

pri boljši družini k večim otrokom. Ponudbe pod „N. J. 4264“ na upravo Slov. Naroda. 4264

Dijak, ki študira v Grazu (Slovenec), gre čez poštne kot domači učitelj k boljši obitelji na deželo. Ponudbe pod „Visokosloček 4263“ na upravništvo Slovenskega Naroda. 4263

Vila na Bledu,

skoraj nova, 5 fino opremljenih sob, kuhinja, ledenica, 2 posebni sobi, 2 kleti, 2 podstrešna kabineta z opravo, posodo in finim čolnom vred se prodaja. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 4259

Spretnega delavca ali mizarja za izdelovanje zabojer sprejme Kolinska tovarna v Ljubljani. 4237

Išče se prvovrstni čevljarski pomočnik.

Dobra plača, hrana in stanovanje v hiši. Poizve se: Trgovina s čevlji, Gradisča št. 10. 4254

Proda se nova vila

z vrtom in gospodarskim poslopjem. Kupcu stanovanje takoj na razpolago. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 4266

Spalna soba

fino težko delo in nekaj druge opreme je naprodaj na Glincih hšt. 37 (Tribuč). 4261

Prevzemem večjo množino hlodov

zatakajšnje rezanje proti plačilu pod ugodnimi pogoji na svoji žagi. Ivan Šiška, parketna tovarna in parna žaga v Ljubljani, Metelkova ulica 4. 4281

Išče se posojilo.

Iščem za izvršitev svojih naročil 20.000 do 30.000 kron za tri mesece pod ugodnim obrestovanjem, eventualno udeležbo z dobrim dobičkom. Ponudbe pod „Ugodno 4267“ na upravo Slov. Naroda. 4267

80 m³ okroglega smrekovega lesa na žagi ležečega se odda. Žaga se takoj po zahtevi. Ponudbe pod „A. B. C/4242“ na upr. Slov. Naroda. 4242

Iščemo črtača

(Rastlerer) za takojšnji nastop proti dobri plači. Cenj. ponudbe na tvornico trg. knjig in zavod za črtanje M. Rastlerer Zagreb, Mažuraničev trg br. 11

Potnik za sukeno in manufakturno stroko se išče za Jugoslavijo, posebno za Slovenijo. Ponudbe z navedbo referenc na Wenzel Hofmeister, Linz (Donau). 4245

Išče se mesečna soba

za eden ali dva poletna meseca z dvema posteljami, ako tudi brez perila. Ponudbe pod „Poletje 4230“ na upr. o Slov. Naroda. 4230

Mostno tehtnico

že rabljeno a v dobrem stanju, kupim takoj. Ponudbe na Srebrnjak, lesna industrija, Sv. Peter, Sav. dolina. 4251

Jirasek: Filozofska historija K30.

Sijajni historički i ljubavni roman. Upravo izašao. Naručite si odmah kod Českojugoslovenske naklade J. Horejk, Zagreb. 4067

Krasno slovensko letovišče**Bled na Jezeru****vila Radoslava**

Pension, vse novo, čisto, lepe sobe, dobra hrana. 4205

Proda se večja množina vinskih hramnih, transportnih in malih

sodov.

Stadler, Ljubljana, Sodna ul. števil. 11.

Prvovrstni mizar

za tovarno stolov se sprejme. Stadler. Ljubljana, Sodna ul. 11. 4202

Motor

na surovo olje (Rohölmotor) 6 HP, Waholovski, skoro nov, se ceno prodaja z vsemi pritliklami. Klenčnik & Kompara, tovarna mizarških izdelkov, Maribor. 4008

Jadransko morsko kopališče

otok Gradež (Grado) pri Trstu, najlepše obrežje Italije. Veliko kopališče in 1400 obalnih sotorov. Prvovrstni hoteli, penzione, privatne hiše, kavarnice. Pojasnila: Adria-Bäder-Buchverlagszentrale Wien I., Kärthnering 6 in Kurkommission Grado. Sezija april-oktober.

Kleparje,

učence in pomočnike, sprejme tvrdka L. M. Eker sinova, kleparnica v Ljubljani. 4115

Po zelo ugodni ceni

se prodasta 2 kotla (Futardämpfer) 80 in 100 litrov. Istotam se prodaja različna kuhinjska oprema. Poizve se Židovska ulica št. 6. 4225

Popravila!

raznovrstnih tvorničkih, poljedelskih, mlinarskih in vseh drugih strojev in naprav izvršuje strokovnjaško in točno „BISTRA“, kovinska industrija, Domžale. 4182

Kompanjon(ica)

s 100.000 — 200.000 K vložka, kateri se lahko zavaruje z vknjiženjem, se išče za kemično tehnično industrijo. Dopisi pod „Industrija“ na anonimni za vod I. Sušnik, Maribor, Slovenska ul. 15

Prvovrstna moč.

Spreten trgovski sotrudenik manufakturne stroke se išče za jesenski nastop. Reflektira se le na prvovrstno moč, prednost imajo izložbeni aranžerji in kateri poznajo stranke celjskega okraja. Natančne ponudbe se naj dološijo do 30. t. m. na poštni predal št. 14. Celje.

Rabljeni prazni sodi.

Približno 56 kom. sodov iz trdega lesa (poprej sodi za katran) 39 : : : : (poprej sodi za vodeno steklo) 49 : : : : (poprej sodi za olje) 38 : : : : mehkega : : : : popolnoma dobro ohranjeni in so za krompir ali sadje prav dobro uporabni, se odda po ugodni ceni pri Tvornici za dušik d. d. Ruše pri Mariboru.

Oglas.**Nabava ovsas (zobi).**

Pozivaju se interesi da stave Komandi Dravske divizijske oblasti pismene ili ustmene ponude za izporuku ovsas (zobi) franko intendantsko slagalište i to:

za Ljubljano	120.000
za Maribor	110.000
za Celje	20.000

Zaključivanje pismene pogodbe 30. juna pre podne u danturi Drav. div. obl.

Slagališta imaju željezničke pruge. Predaje u vojničkim vrećama ili ala rinfuza. Uslovi mogu se videti kod divizijske intendature. Rok izporuke od 1. jula do 10. jula t. god. Kaucija 10% ponudjene cene. Ponude biljegovati sa 2 dinara.

Komanda Dravske div. oblasti, E. Br. 9147, 17 juna 1921

Oglas.**Nabavka 20.000 kg petroleuma za Drav. divizijsko oblast,**

Pozivaju se svi zainteresovani, da podnesu svoje pismene usmene ponude 25. juna ove godine do 11 časova pre podne kod intendanturi Drav. div. obl., bilo Komandantu Vojnog okruga u Mariboru, pošto će se toga dana zaključivati pismena direktna pogodba za izporuku 20.000 kg petroleuma. Predaja franko intendantsko slagalište Maribor u sudovima (bačvama ili malim kantama) ponudjaca, predaja 15 dana po odobrenju pogodbe.

Između svih interesovanih vršice se užja pogodba licitiranja. Uslovi stoje na uvidjaj kod Intendanture Dravske divizijske oblasti i Komande Vojnog okruga u Mariboru. Primaju se ponude od 1.000 kg pa na više. Ponude snabdevati sa taksom od dva dinara.

Kaucija 10% od vrednosti isporuke a za strane državljane 20% Dravska divizijska oblast E. broj 9145.

Dravska divizijska oblast E. broj 9145.

Veliko skladište CARBORUNDUM**ELEKTRIT**

ploč za brušenje. pil, oljnih kamnov, zrn, praška, platna in papirja vseh veličin in fino.

ELEKTRIT „C“

ploče za brušenje žag, sameprodaja za vso Jugoslavijo

„ALAT“ D. D. ZAGREB

Gajeva ulica 59 — Telefon 711.

Valovitu ljepenku

(Wellenpappe)

u koturima kao i kutije iz valovite ljepenke izrađuje

Tvornica kartonaže i valovite ljepenke (Wellenpappe)

Rožankowski i drug d. d.

Zagreb, Savska cesta 27.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA**Podružnice:**

Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

LJUBLJANA - STRITARJEVA ULICA 2.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Prodaja srečke razredne loterije.

Telef. števil. 261 in 413.

Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica

K 50.000.000.

Rezervni zaklad

K 45.000.000